

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

An si professioni deficiat aliqua ex substantibus conditionibus, aliquem
effectum & obligationem inducar. punct. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

proficiens, quam recipiens professionem, quia Trident. sub grauibz penis id faciendum praescribit, quippe est bono communi religionis maxime expediens. Man. 2. tom. sum. cap. 8. n. 3. gonz. 2. Sanch. lib. 5. sum. c. 4. n. 84.

PUNCTUM III.

Quae sint conditiones requisitae ex parte illius, qui ad professionem, & incorporationem in Societatem admittere debet.

SUMMARIUM.

1. Adesse debet aliquis, qui potestatem habet acceptandi traditionem a religioso factam.
2. Proponitur obiectio ex votis Societatis Iesu, & sit satis.
3. Penes quem sit haec potestas?
4. Ratione excommunicationis non priuatur ea potestate.
5. Praelatus superior potest ex aliqua causa irritare receptionem inferioris eo consulto.

1. **D**ebere esse aliquem, qui nomine religionis traditionem religiosi acceptet, obligetque religionem ad religiosum retinendum, alendum, & gubernationem iuxta religionis institutum in comperto est apud omnes. Quia professio est mutuum contractus, & reciproca obligatio religiosi, & religionis, colligiturque ex cap. porrectum, cap. ad Apostolicam de regularibz. Neque hac conditione excluditur incorporatio in Societatem Iesu per vota biennij, in qua non solum obligatur religiosus ad perpetuam manendum in societate obseruanda paupertatem, castitatem, & obedientiam, sed etiam ipsa religio obligatur ad religiosum retinendum, alendum, & gubernandum, dum causa iusta ad expulsiōnis non adfuerit, vt bene notauit Sanch. lib. 5. sum. c. 4. n. 63. Suar. tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 3. c. 1. fine. & c. 5. n. 8. & cap. 7. in princ.

2. Sed obiectio, s. p. confit. cap. 4. dici vota biennij in nullius manibus fieri debere, inquit enim constitutio. Qui, peracta sua priori probatione, & experimentis per biennium in Scholasticos approbatos admittuntur coram aliquibus domesticis quamuis non in manibus, cuiusque vota sua emittent. Et in declarat. subditur, vt hoc votum soli Deo offeratur, & non homini, ita nemo id admittit, propterea in nullius manibus fieri dicitur, si igitur in nullius manibus sit; nullius acceptatione indiget, nulliusque nomine societas obligatur. Respondet cum suar. locis allegatis in nullius manibus ea vota fieri quantum ad expressam formam promittendi; bene tamen quoad rem ipsam. Deinde in nullius manibus ea vota fiunt, qui ea ita acceptet, vt societatem obliget ad ea in suo valore semper retinenda, & seruanda; bene tamen qui ea acceptet, vt societatem obliget ad ea conseruanda, & Religiosum retinendum, dum domino gratum esse iudicauerit. Alias nulla esset differentia inter haec vota, quibus quis constituitur religiosus, & vota illa, quae nouitij tempore nouitatus ex deuotione emittunt, cum ex parte emittentis eadem forma emittantur, eademque obligatio sitis, quia tempore nouitatus emissa à religione non acceptantur, ea de causa religiosum non constituunt. Constituunt verò emissa post biennium, quia à Societate acceptantur, quodque factis indicauit Gregor. XIII. in sua constit. Ascendente, cum dixit scholares per haec vota se societati tradere, traditio autem esse non potest sine acceptatione facta ab eo, qui potestatem acceptandi habet. Dicendum ergo est vota biennij acceptari, & in manibus alicuius praelati fieri, qui nomine Societatis ea acceptet, vt Religiosum retineat quamdiu ad gloriam Dei expediens esse iudicauerit, non autem fieri in manibus alicuius, vt ea perpetuo acceptet, & religiosum perpetuo retineat.

3. Sed est dubium, qui nomine religionis potestatem habeat acceptandi hanc religiosi traditionem? In Societate Iesu compertum est omnem potestatem penes solum praepositum generalem esse, qui eam communicat, quibus esset expediens esse, vt dicitur, s. p. confit. c. 1. lit. B. Regulariter autem etiam ad vota biennij nulli Rectorum generaliter communicatur, sed solum Provincialibus. In aliis religionibus spectanda est forma à Sede Apostolica praescripta prout vlt. & consuetudine declarata est. Regulariter nullus praelatus absque consensu sui conuentus potest nouitius ad professionem admittere, neque conuentus sine sui praelati consensu; quia illa receptio vtrique vtilis, vel nocua est, & tradunt Nauar. lib. 1. c. 1. confit. tit. de confit. conf. 9. d. n. 19. Paul. Layman. lib. 4. sum. tract. 5. c. 5. n. 5. Man. tom. 2. q. regul. q. 17. art. 7. Lessius li. 2. c. 41. dub. 7. num. 61. Sanch. lib. 5. sum. cap. 4. n. 65. Et admissio aliter facta irrita est, vt multis firmat Sanch. supra.

4. Difficultas est, an si praelatus, vel alius ex requisitis ad receptionem excommunicatus, denunciatus, vel manifestus clericus percussor existat, valida sit professio ab illo admitta? Videtur non esse; quia ratione excommunicationis priuatus

est spirituali iurisdictione. Sed omnino tenendum est validam esse; quia haec potestas non iurisdictionis spiritualis actus est, cum laicus, & femina capax illius sit, & cuilibet monacho particulari competat saltem partialiter. Quae ratio probat idem esse dicendum de praelato prohibito, seu suspensio ab huius admissionis exercitio; validam inquam esse eius receptionem, tamen si omnino illicitam; quia praepcepto, seu suspensio tantum non tollitur potestas, sed impeditur. Excipitur nisi cum suspensio, seu prohibitio adesse decretum irritans, sic Sanch. aliis relatis lib. 5. sum. cap. 4. n. 78. & 79.

5. Maior autem difficultas est, an Praelatus superior, v.g. Generalis, vel provincialis possit potestatem inferioris ad recipiendum ita restringere, vt eo inconsulto irrita sit receptio? Ratio dubitandi est, quia inferior Praelatus, v.g. Prior Abbas, seu Rector conuentus non recipit potestatem recipiendi nouitius ad professionem à Provinciali, seu Generali, sed, immediate à Pontifice, seu à tota Religione ex autoritate Pontificis eo ipso, quo superior est, vt supponimus. Ergo nequit superior Praelatus hanc potestatem inferiori restringere, & limitare; quia in ea potestate ei subordinatus non est, neque inferior dicendus. Caeterum verius credo cum Sanch. lib. 5. sum. c. 4. c. 71. id posse iusta, & legitima causa intercedente. Quia etiam inferior praelatus potestatem admitrendi ad professionem non recipiat à superiore; at vsum, & exercitium illius habet ab illo pendentem, quia id recto religionis regimini conuenit; cum enim sit illi inferior, & subditus absolutè, expediat in rem tam graui plenè illi esse subiectam, & subordinatam. Eaque de causa Nicolaus III. in c. exiit. de verb. signif. in 6. post medium, s. verum quia, expressè dixit generalem ordinis D. Francisci posse provincialibus licentiam recipiendi coartare non obstante, quod potestas recipiendi iure ordinatio provincialibus competat. Duplici exemplo Sanch. loco allegato id ipsum confirmat. Primò de parochia, cui iure ordinario competit potestas assistendi matrimonio suorum subditorum, cuius assistentiam ita Episcopus limitare posse videtur in aliquo casu graui, & vrgenti, vt nulla sit eo inconsulto, quia ea suspensione videtur Episcopus sic coniungendus à subiectione illius parochi quoad illi casum excludere. Secundò exemplo Abbatissae potentis recipere in suo conuentu monialem, cui Episcopus, cum monasterium subicitur, interdicere; ne eo inconsulto aliquam admittat; alias admissio nulla sit, quia enim si nollet moniales nouitias admittere; eaque de causa conuentus, signato termino, vt volentes recipiat, alioquin supplere poterit conuentus consentum, sic poterit conuentus consentum in receptione alicuius monialis eo inconsulto suspendere, si id communi bono conuentus expedire iudicauerit. Et ex his soluitur ratio contraria.

PUNCTUM IV.

An si professioni deficiat aliqua ex substantialibus conditionibus, alicquem effectum & obligationem inducat.

SUMMARIUM.

1. Nulla est obligatio seruandi castitatem, paupertatem, & obedientiam, est professione nulla.
2. Proponitur quadam obiectio. Fit illi satis.
3. Non est obligatus inualidè professus ratificare suam professionem.
4. Nec religio potest compellere religiosum, qui tenuit nullitatem probationis, nec probans se ratificet.

Questio esse potest de duplici obligatione, nempe de obligatione seruandi castitatem, paupertatem, & obedientiam, & de obligatione ratificandi professionem.

1. Et quoad primam obligationem attinet, dicendum existimo neminem inualidè profitemem suae bona fide, siue ex malitia obligatum esse seruare castitatem, paupertatem, & obedientiam; nam horum obligatio oritur non potest, nisi ex verò voto. Sed votum in professione emissum nullum est, nulla existente professione; quippe est illi essentialia, vel accessorium. Ergo nulla est obligatio.

2. Dices in professione considerandam esse traditionem humanam; quia te Religioni tradis, vt Religioni inseruias, & Deo obsequaris, & deinde viam promissam; qua hoc obsequium praestare debet, scilicet obseruando paupertatem, castitatem, & obedientiam. Poterit ergo traditio esse nulla; vel quia non acceptatur, vel quia tu illius incapax es, nihilominus promissionem obseruandi castitatem, paupertatem, & obedientiam firmam persistere, vt satis colligitur ex c. quidam c. placet, de courf. coniugat. vbi coniugati irrita professio obligat ad non petendum debitum, & ad abstinentiam à matrimonio contrahendo mortuo coniuge ob votum castitatis in illa professione inualida emissum.

In explicacione huius obiectiois stat integra difficultatis solutio. Concedo in traditione illa duo interuenire, & traditionem Religiosi factam, & promissionem de castitate, paupertate, & obedientia seruanda. At ita sunt connexa inter se, & conueniunt ad obiectum commune, ut si unum non habet, nec alterum habere potest. Quia ut nemo presumit intentionem habere se obligandi ad seruandam paupertatem, castitatem, & obedientiam extra Religionem, sed in Religione. Ergo cessante religio statu corrumpitur illorum votorum obligatio, nisi expressè de contraria voluntate constet. Solum ab hac regula excipiendus est casus coniugati, qui bona fide professionem irritam fecit, quem text. in c. placet, c. quidam, presumit voluntatem habuisse se obligandi ad castitatem seruandam quantum commodè possit etiam si professio non subsistat: cui presumptioni in foro conscientie standum est dum de contraria voluntate non constat, non autem presumit voluntatem habuisse se obligandi ad paupertatem, castitatem, & obedientiam; quia hæc extra religiosum statum raro promittuntur, & minus aptè obseruantur. Obligatio ergo obseruandi castitatem in dicto casu non ex professione inualida ortum habet; quia quod nihil est, nullum producere potest effectum, sed ex voluntate professioni inualida adiuncta, & ab illa distincta, quam ius presumit habere coniugatum bona fide profitemem. Extra hunc casum non credo presumptionem esse extendendam; quia est rigorosa presumptio, & contra communem modum operandi, & nullum in iure fundamentum habet. Quod clarius conuincitur, si aduertamus professionem coniugati non esse ipso iure naturæ nullam, sed iure tantum positum, ipsi iureque ius positum irritare, seu non acceptare illam professionem quoad traditionem, emissionemque votorum paupertatis, & obedientiam, acceptate verò illam quoad votum castitatis. Cum autem hæc acceptatio in aliis professionibus inualidis non requiratur, sed potius de nullitate illarum absolute constat, nulla ex illis relinquatur, nec a iure relicta presumitur. Et quidem in professione inualida ob defectum ætatis, vel integri anni nouitatus. Sanch. l. 5. sum. c. 4. n. 103. affirmat & bene tanquam omnino certum, nullam relinquere obligationem, ut expressè deciditur à Trid. sess. 25. c. 35. de Regular. ibi professio antea facta sit nulla nullamque inducat obligationem ad alicuius regulæ, vel Religionis, vel ordinis obseruationem ad alios quouicunque effectus.

3. Quoad secundam obligationem ratificandi professionem attinet, credo nullam habere se inualidè professum, siue bona, siue mala fide professus fuerit; sic docent Sanch. lib. 7. de matrim. disp. 7. n. 38. & 39. Henriq. l. 11. c. 11. n. 11. Lessius l. 2. cap. 41. dub. 7. n. 67. Suar. tom. 3. de relig. l. 7. c. 7. à n. 6. Ratio est, quia professio est status ita arduus, & difficilis, ut ad illum suscipiendum contra propriam voluntatem obligatus non sis. Dices te non cogi contra propriam voluntatem; siquidem voluntatem saltem in foro externo habuisti religiosi status suscipiendi, & ratione illius cogaris. Sed contra, quia illa voluntas fuit inefficax, & nullius effectus. Ergo ex vi illius voluntatis neque ad obseruationem rei promissæ, neque ad denuo promittendum obligati potes. Et licet in foro externo fuerit efficacax, & effectum præsumatur habere, quia tamen te ipsa non habet, solum in foro externo cogi potes ad illius obseruantiam, non in conscientia, & seculo scandalo. Quod si inthes te non posse probare nullitatem professionis, neque absque scandalo, & periculo maioris damni fugere, & ex alia parte esse obligatum alimenta à religione suscipere, illius priuilegijs uti, tum in recipiendis ordinibus, tum in dispensandis votis, tum in suffraganijs ferendis, quæ vero religioso tantum conceduntur. Respondet in hac perplexitate te gerere posse, ac si verus religiosus existeres, quoties absque graui nota id vitare non potes ob ea, quæ dicta sunt tract. 3. de legib. disp. 1. punct. 26. Quapropter poteris alimenta à religione suscipere, tum in compensatione laboris, & ministerij à te exhibiti, si forte æquale sit, tum animo satisfaciendi quando facultatem habueris ea in parte, qua superauerint mercedem tuis obsequijs debitam. Item poteris ordines suscipere: nam licet Ecclesiasticum præceptum sit neminem ordinari posse, quia verus religiosus sit, vel patrimonium habeat, cessat hoc præceptum, in casu vrgentis necessitatis; sicut cessat præceptum, ne excommunicatus, vel irregularis occultis Sacramenta ministrare, si se excusare non potest absque suo graui damno. Item administrare Sacramenta, dispensareque in voti potes virtute priuilegiorum alijs religiosis concessorum ob eandem rationem, & sic absoluti, vel dispensati, verè dispensati, & absoluti manent iuxta leg. Barbarius, ff. de officio Prator. quia habes titulum coloratum cum errore populi. Tu verò recipere Sacramenta penitentiae, dispensari in votis ab illis, qui solum potestatem absoluendi, vel dispensandi habent comparatione religiosorum non potes, ut tradit Sanch. supra n. 42. quia verus religiosus non es, & absque villa nota te excusare potes, tum manifestando veritatem Confessario, qui in illo foro tibi fidem adhibere debet, tum accedendo ad alios, quorum potestas ad seculares extendatur. Denique suffragia in electionibus ferre potes, & electioni de te factæ consentire,

dum via aperta euadendi tibi non occurrat forte in his omnibus consentit Nauarr. lib. 3. cons. 11. de regular. cons. 5. alias 26. & comment. 4. de Regular. n. 74. Sanch. lib. 7. de matr. disp. 17. à n. 38. Lessius l. 2. c. 4. dub. 7. n. 67. verò notandum, Suar. tom. 3. de relig. l. 7. c. 2. n. 6.

4. Sed an Religio compellere possit Religiosum, qui tenuit nullitatem suæ professionis nec probare potuit, ut verè, & ex animo ratificet? Suar. d. 2. n. 7. & affirmat tanquam probabilissimum, quia religio habet ius retinendi sic professam. Ergo habet ius, ut debito modo retineat, sed debet, & conueniens modus retinendi religiosum est votorum vinculis, & professione alligare, quia non debet esse retentio coacta, sed voluntaria: non enim religio carior est, sed paradus, neque Deus vult coactum seruum, sed spontaneum. Ceterum est hoc si probabile verius credo cum Nauarr. Lessio, & Sanch. supra relatis, non posse religionem cogere ad veram ratificationem. Nam hæc potestas orti non potest, nisi ex professione. Ergo pro qualitate professionis est potestas. Cum autem professio vera non sit, sed solum presumpta, potestas cogendi religiosum vera esse non potest, sed solum presumpta. Diximus verò trad. de legib. disp. 1. punct. 14. n. 11. Leges in falsa presumptione fundatas obligationem in conscientia non inducere. Ergo ex vi legis, & præcepti impositi ob hanc falso presumptam professionem nulla in conscientia induci potest obligatio. Ad id Religiosus media professione non se tradit religiosi, ut illum compellat ad profitendum, sed vi illum compellat ad obseruandam professionem, ergo solum hanc compulsionem facere potest religio, non illam.

PUNCTUM V.

Qualiter professio nulla ratificari possit, & rata esse censetur.

SUMMARIUM.

1. Professio nulla esse potest ex varis impedimentis.
2. Ad ratificandam professionem debet tolli impedimentum, & adesse nouus consensus, tum professi, tum religionis.
3. Hic consensus debet esse ex noua nullitate.
4. Proponitur quædam obiectio, & explicatur qualiter ex parte religionis adesse debet scientia nullitatis.
5. Reualidatio professionis inualide inducitur dilatione habitus professorum per quinquagennium.
6. An nouitatus repetendus sit, affirmat aliqui si non fuit completus, vel si fuit irritus; secus si completus fuit.
7. Verius est nouitatum in nullo casu esse repetendum.
8. Quid facere debeas, si priori sententia de repetendo nouitatus adhereas?
9. Non est opus repetere solemnitates accidentales.
10. An sic iacite progressus se gerere possit, ac si expressè professio esset.

1. Professio potest esse nulla ex impedimento se tenente ex parte solius professi, vel ex parte solius religionis, vel ex parte vtriusque. Impedimentum, quæ se tenent ex parte solius professi sunt, si fide, vel ex metu, aut dolo consentit. Ex parte religionis, si consensit non habens facultatem, vel habens facultatem consentit fide, aut dolo, vel errore substantiali inductus. Impedimenta ex parte vtriusque voco, quæ tam traditionem professi, quam acceptationem recipientis viciant, si ante legitimam ætatem, vel non completo nouitatus anno, vel existente impedimento substantiali, quale est esse coniugatum, & in pluribus religionibus, esse seatum, esse homicidam, esse infamem, &c. professio facta sit.

2. Hæc professio nulla ratificari non potest nisi sublato impedimento, & nouo consensu professi accedente, nouaque acceptatione religionis; quia stante impedimento, & consensu professi nullus fuit, & acceptatio religionis nulla. Tolli ergo debet impedimentum, ut hæc omnia valida sint. Deinde nouus consensus in ex parte professi, quam ex parte religionis esse debet, quia quod à principio nullum est, tractu temporis conualescere non potest. Quod verè est, est impedimentum se tenent ex parte tantum professi, siue ex parte religionis tantum, ex qua unquam parte apponatur impedimentum, totam professionem vitiat. Quod sic explicio. Ponamus consensum professi nullum fuisse eo quod fide, metu, vel dolo consensit, hæc nullitate posita consensus religionis nullus est. Tu quia non potest esse consensus se obligacionem nullam. Tum quia non potest esse consensus se obligandi ad alendum, sustentandum, & regendum eum, qui non obligauit religioni obsequenturum. B contra si ex parte religionis appositum fuit impedimentum, quia carens potestate professionem acceptauit, vel eam acceptauit fide, aut errore dolo, eo ipso consensus professi nullus fuit; quia, nunquam consentus est professus se velle religioni tradere, & obligari, nisi religio se illi obligatum tradat eum retinendum, alendum, & gubernandum; est enim professio mutuus contractus, mutuaque religio, & religionis obligatio; ac proinde vitata una parte vitatur